

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Dve fronti

Zdi se, da je vest o zagrebškem sporazumu ustvarila v našem političnem življenju svojevrstno situacijo, ki se v vsem našem tisku izčrpno ter različno komentira. Nedvomno se ustvarja vtis, da se oblikujeta dve fronti: unitaristična in federalistična. Sporazum sicer še ni perpektuiran in so se sinoči podali trije glavni eksponenti staroradikalne struje Miša Trifunović, dr. Lazar Marković in dr. Nin Čič v Niško banjo, da obvestijo svojega voditelja Aco Stanojevića, ki se po poročilih k podpisu silno obotavlja, o doseženem sporazumu ter ga skušajo prepričati o potrebi takšnega zagrebškega sporazuma, nakar bi se sedaj v Beogradu ponovno sestali šefi beograjskega dela udružene opozicije, da bi se še te dni izvedle vse formalnosti, ki se nanašajo na tekst ter izvedbo sporazuma. Možnost in vrednost takšnega sporazuma se različno ocenjuje, vendar pa so nekateri pojavi, ki kažejo na to, da se v našem političnem življenju dejansko formirata dve fronti: prva povdarja nujno potrebo unitaristične ureditve države, druga pa federativnega preustroja naše državne skupnosti.

Takšen pojav je na primer razko, ki se javlja v vrstah bivše Pribečevičeve samostalne demokratske stranke. V Beogradu so se namreč zbrali te dni somišljni člani te stranke, ki niso nič kaj zadovoljni s sedanjim strankinim vodstvom, v katerem so Adam Pribečević, Večeslav Vilder in dr. Budisavljević. Na ta zbor nezadovoljnih so prispeli delegati iz Vojvodine in Šumadije, Bosne in Hrvatske. Vsi govorniki so enodušno zahtevali ločitev od zagrebškega strankinega vodstva ter izstop iz Seljačko demokratske koalicije, v kateri politični sklop in blok spadajo pristaši bivše samostalne demokratske stranke. Zanimiva je resolucija, v kateri se odobrava nastop onih, ki so se uprli strankinemu vodstvu, ker se je izneverilo programu državnega in narodnega edinstva. Ker so obenem sklenili prenos sedeža strankinega vodstva iz Zagreba v Beograd, se pojavljajo cepitev na beograjsko in zagrebško vodstvo, v katerem bodo, kakor se zdi, ostali še samo prvaki.

Razpoloženje v srbskih predelih naše države se je pokazalo ob borbaškem shodu v Svilencu, kjer je skupina združene opozicije skušala razbiti zborovanje, ki so ga sklicali borbaši, pa so zborovalci navahili na pristaše združene opozicije ter jih pogladi iz dvorane, pri čemer so morali tamošnjega predsednika združene opozicije trgovca Markovića prepeljati v splošno bolnišnico. O sličnih pojavih cepitvenosti in dvojne fronte, ki sega že v širše narodne plasti, poročajo tudi iz drugih delov naše države.

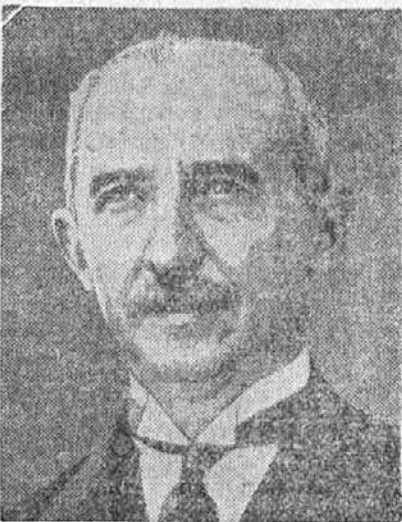
V našem slovenskem političnem življenju pa dobiva trenutna situacija posebno obojeleže v zvezi z neko okrožnico, ki jo objavlja »Slovenec«, ki skuša naprtiti avtorstvo drugim ljudem, seveda jugoslovenskim nacionalistom. Ta letak, oziroma okrožnica, ki prihaja bojda, priložen časopisom, v roke »Slovenčevih« pristašev, obsoja med drugim »gnilo pravoslavlje« ki ga pri nas ščitijo in vsiljuje »srbski soldatarji pod bičem puhotilskih oficirjev«. Današnje »Jutra« pa s popolnoma druge strani, zlasti na podlagi »Domo-ljubove« pisarije, osvetljuje, v koliko je »pravilno« poskusno »Slovenčev« doka-zovanje cele zadeve v tem smislu, kakor da gre pri tem za namenjen »umazan napad na dobro ime slovenskega naroda«. Vprašanje je le, kdo bo takšni brozgarji verjel in čemu je bila potrebna objava te

Washington in London preprečujeta katastrofo na Dalnjem vzhodu - Hull: Povsod na svetu strah in nezaupanje

LONDON, 23. septembra. Iz neslužbenih britanskih krogov se doznava, da se proučuje Velika Britanija v Washingtonu teren glede reakcija ameriške vlade v slučaju, če bi se Velika Britanija odločila za prekinjenje diplomatskih odnosov s Japonsko. Če bi britanski diplomatični krogi svojo zaskrbljenost spretno prikrivajo, se vendar ta zaskrbljenost radi japonsko kitajske vojne opaža na vsak korak. Če bi namreč Japonci izvršili grožnjo z uničenjem Nankinga, potem bo morala Velika Britanija odpoklicati svojega poslanika iz Tokija. Zlasti pa so v Londonu pozdravili odločno ameriško noto Tokiju, v kateri se odreka japonski vladi pravica, da bombardira kitajska mesta in njihovo prebivalstvo. Zatrjujejo se, da ni izključena možnost, da bi odpoklic britanskega poslanika iz Tokija povzročil slone odločitve pri drugih prizadetih državah z namenom, da se Japonci zavežejo in da se pravočasno prepreči neizbežna katastrofa na Dalnjem vzhodu.

WASHINGTON, 23. septembra. Pred 400.000 ameriški legionari je imel državni tajnik Hull govor o svetovno političnem položaju. Govor je bil silno pesimističen. Hull je izjavil, da morejo Združene države ameriške uveljaviti srednji kurz med popolno izolacijo in popolnim zapletom v svetovno politične dogodke, da ne bi zajadrale v novo vojno. Hull je podal izčrpno sliko položaja, ki je popolnoma uničil upe in nade za zboljšanje pred 20 leti. Povsod na svetu vladata strah in nezaupanje. Pogodbe se čisto enostavno tentajo in tržejo.

Ismet Ineni odstopil - Ruždi Aras tudi?

ISTAMBUL, 23. septembra. Prezident republike Kemal Atatürk je sprejel ostavko dolgoletnega predsednika vlade in svojega sodelavca Izmeta Inenija. Za njegovega naslednika je imenovan dosedanjí gospodarski minister Jelal Bajar. Ni še znano, če se bo poslovil tudi zunanji minister Ruždi Aras. Zadevne verzije se v službenih krogih niti ne potrjujejo, in niti demantirajo. Doznava se, da je okolnost neizvolitve Turčije v svet Društva narodov, deloma na položaj zunanjega ministra. Vzdržujejo se govorice, da se Ruždi Aras, ki se trenutno mudi v Ženevi, ne bo več vrnil na svoj položaj.

Kopica govoric: razdelitev Avstrije, užaljeni dunajski krogi itd.

BERLIN, 23. septembra. Semkaj je prišlo 1500 italijanskih fašistov, ki živijo v Nemčiji, da pozdravijo Mussolinija.

DUNAJ, 23. septembra. Tukaj krožijo razne govorice v zvezi z Mussolinijevim posetom v Nemčiji. Na Dunaju se čuti užaljenost, ker ne bo nobenega uradnega sprejema Mussolinija na avstrijskem ozemlju, četudi je Avstrija članica trozveze. Razširila se je celo vest, da bo Avstrija razdeljena. Na Tirolskem so koncentrirane vojaške sile pod izgovorom, da hočejo čuvati Mussolinija na poti preko Avstrije.

BERLIN, 23. septembra. Mussolini prispe semkaj 27. t. m. in poide iz Berlina dne 29. t. m. Ob tej priliki ne bo podpisan noben dogovor. Gre samo za ustvaritev

LONDON, 23. septembra. V Mandžuriji je izbruhnila kuga. V Honkongu pa razsaja kolera. Število žrtev ni znano. Kole-

okrožnice v »Slovenec« skupno s perfidnim pamfletom, ki ga je hkrati s to okrožnico objavil, hoteč braniti sebe in svoje. Ta reč svojevrstno označuje naše politično obojeleže, ki ga niso doslej še odlikovale takšne in podobne metode obračunavanja s političnim nasprotnikom, ki mu

možnosti sodelovanja italijansko-nemškega sporazumevanja z zapadnimi velesilami. Italijansko nemško prijateljstvo ne izključuje zbližanja z drugimi državami. Pač pa se bo ob tej priliki govorilo tudi o avstrijski neodvisnosti. Z osjo Rim - Berlin je avstrijsko vprašanje izločeno. Ne pomeni pa to, da bi bilo izločeno izključno v prid Nemčije. Ko je bila Italija po Abe siniji izolirana, se je zdelo, da bo Italija svoje nemško prijateljstvo plačala z žrtvovanjem svojega vpliva v Avstriji. Toda Italija se počne več umikati. To dovolj kaže, kako nepravilne so informacije, češ da ne bo Mussolini v Berlinu deloval za zbližanje italijansko-nemške ter francosko britanske politike.

raje prilezla tudi v Šanghaj, kjer je bilo doslej 1500 mrtvih. To je najstrašnejši primer kolere v zgodovini Šanghaja.

čisto enostavno lahko nekaznovano pripisuje vse, kar in kolikor ti kaže. Tudi to je precej nepojasnjeno, kako se more zgoditi, da se ni v nobenem slučaju zasačil nikdo, ki bi bil tihotapsko prilagal takšne okrožnice »katoliškim« listom.

Kulturni razgledi

Novost na knjižnem trgu. Pravkar je izšla v Učiteljski tiskarni v Ljubljani nova Kajčeva povest pod naslovom »Tilka«. Milan Kajč ima poljuden način pripovedovanja. Stavek se smiselno preliva v stavek, misel se zrašča v novo misel. Jezik njegov je jeklen, pripovedniški. Tu di sedaj so se ponovno razodele Kajčeve odlike ob »Tilki«, s katero posega avtor v naše Prekmurje in v življenje mlade učiteljice Tilke, ki jo je življenjska pot privedla v Leskovce, kjer jo čakajo težke življenjske preizkušnje v razpletu ljubezenskih odnosov, ki gredo od emigranta Vladimirja, bivšega ruskega kapetana, preko nadučitelja Farkaša in tragično umrlega Tineta do učitelja Ivana. Ta življenjska peripetija mlade učiteljice se dokončuje v življenjski zvezi z Ivanom. Povest bo nedvomno zanimala in bo pri čitalcih utrčila dosedanjí Kajčev sloves. So sicer morebiti momenti, ki logično ali organsko ne spadajo v okvir povesti. Morda je to samo videz, morda pravilna domneva. Semkaj bi na primer spadal motiv s prodajo imitiranih okraskov Farkašev druge žene. Ta reč menda ni tako bistvenega pomena, da bi spadala nujno v okvir teh sicer lepo in prijetno popisanih dogodkov v Leskovcih, kjer je M. Kajč razvrstil dobre ljudi poleg slabih, blaga srca poleg topih in zlobnih. Kajč pa si je s svojo »Tilko« zaslužil novo priznanje, hkrati tudi pobudo za nadaljnje marljivo in vztrajno delo na literarnem polju. Njegova »Tilka« bo lep okras vsake naše javne ali privatne knjižnice. S »Tilko« pa je zopet obogatena ona del naša književnosti, ki sega v življe in bitje Prekmurja, našega tamošnjega učiteljstva in prekmurskega ljudstva.

Razpis književnih nagrad. Mladinska matica razpisuje 3 književne nagrade v višini 3000, 2500 in 2000 din, in sicer za: a) povest, ki bo primerna za otroke od 9. do 14. leta. Obseg ca. 6 tiskovnih polrednih izdaj Mladinske matice; b) za knjigo, primerno za otroke od 6. do 9. leta, ki je lahko slikanica, povest ali pravljica, v vezani ali nevezani besedi. Obseg 4-5 tiskovnih pol; c) za knjižico realne vsebine. Obseg 5 tiskovnih pol. Nagrada bodo samo dela, ki so primerna za tisk. O višini nagrade pa bo odločevala samo kvaliteta, ne glede na to, ali je delo pisano za realno knjižico, za zrelejšo ali mlajšo otroke. Avtorji nagrajenih del prejmejo tudi običajen honorar. Sprejemajo se le tipkani rokopisi, ki naj se pošljejo psevdonimno. V zaprti kuverti pa naj bo ime in naslov avtorja. Rokopise sprejema do 1. januarja 1938. Mladinska matica v Ljubljani, Franciškan-ska ulica 6-1, kjer se dobijo tudi vse podrobnejše informacije.

Odkritje najstarejše slike na svetu. Nedavno so v bližini Telelata Ghazula pri arheoloških izkopavanjih, ki jih vršijo angleški, francoski in ameriški arheologi v Transjordaniji, odkrili sliko, ki je bila izdelana 3500 let pred Krisusovim rojstvom. To je gotovo najstarejša slika v Aziji in na svetu sploh. Na sliki se točno vidi bela, rdeča in črna barva ter se razločujejo ljudje, bžzarne scene in maske. Slika je mnogo starejša od najstarejše afriške freske v Hierokompolisu v Egiptu.

Dramatska šola pod vodstvom glavnega režiserja J. Koviča bo otvorjena prve dni oktobra, toda samo v primeru, če se bo javilo zadostno število resnih in inteligentnih interesentov. Prijave sprejema dnevna gledališka blagajna, ali J. K. Gregorčičeva 26 I.

Azija na razpotju

Na Dalnjem vzhodu se pripravljajo usodni svetovni dogodki

Japonsko poslanstvo — Politična os Tokio—Berlin—Rim — Pomen rusko-kitajske pogodbe — Ne bo miru, „dokler ne bodo Japonci kaznovali Kitajcev“

Japonci so se odločili. Ko je pred nekaj meseci prišla v Tokio na oblast vlada princa Konoe-ja, čigar rodbina že več stoletij čuva nad Mikadovim življenjem, smo pisali, da je treba pričakovati važnih in usodnih dogodkov na Dalnjem vzhodu, saj je vlada princa Konoe-ja pomenila zmago onih tokijskih krogov, ki trdijo, da Japonci svoje notranje težkoče lahko prebrodijo edinole z močno in odločno ekspanzijo na azijskem kopnem. Iz tega vidika so s to vlado prav za prav za gotovo zmagali japonski vojaški krogi. Princ Konoe pa ne bo izvedel notrajnih gospodarskih in socialnih prenosov, ki jih zahtevajo mlajši častniški krogi na Japonskem, ker ve,

da bi politika državne socializacije izzvala silen odpor zelo močnih bančnih in industrijskih mogotcev, ki imajo velik vpliv na večino japonskih politikov.

Japonski bankirji in industriji nikakor ne nasprotujejo ekspanzivni politiki, ampak hočejo, da Japonci zavladajo nad Kitajsko, preko te pa nad vso vzhodno Azijo in vzhodnim Pacifikom. Ekspanzivna politika prinaša namreč bankirjem in industrijem silne dobičke, obenem pa ti japonski bančni in industrijski sloji verujejo v svetovno poslanstvo japonskega plemena; sicer pa v to mistično izpoved veruje itak vsak Japonec. Bančniki in industriji so smatrali, da je treba to ekspanzijsko politiko le postopno izvajati, tako da bi se na ta način izognili skupnemu odporu Velike Britanije in Združenih držav.

To politiko je leta in letapriporočal sam mikado in poslednji genro princ Sajondži, čigar beseda zaleže razen cesarjeve največ.

Vojaški krogi pa so zahtevali, da je treba brez ozira na stališče anglosaških držav odločno nadaljevati ekspanzivno politiko, ki so jo v velikem obsegu začeli leta 1933 zasedbo Mandžunije. General Araki, vodja mlajših častnikov, je zatrjeval, da je mednarodni položaj zelo povoljen in da ga je treba izkoristiti. Vojaški krogi v Tokiu so razen tega omenjali še uspehe Čangkajšeka, ki je postopno organiziral Kitajsko v političnem pogledu in je ustvaril tudi vojaško organizacijo. »Če se Kitaj v finančnem in vojaškem oziru postavi na svoje lastne noge, bo japonski uspehi neprimerno manj sigurni, kakor bi bil danes«, so venomer opozarjali vojaški krogi na Japonskem, številna nacionalna združenja pa so jih krepko in ognjevitno podpirala.

Vojska je s svojimi predlogi prodrla, njeno stališče je zmagalo.

Devetdesetletni princ Sajondži je prvič javno izpovedal, da s Kitajsko ne bo prejel sporazuma, dokler je ne bodo Japonci kaznovali in podvržli japonskemu nadzorstvu.

Japonci so se torej odločili za veliko borbo, ki ne bo vplivala samo na usodo celotne vzhodne Azije in vzhodnega dela Pacifika, ampak bo od nje odvisen tudi razvoj celokupne svetovne politike v sledečih desetletjih. Japonski bančniki in industriji so z vojaškimi krogi složni, saj se jim med vojno ni treba bati poskusov z državnim socializmom, kakor to hočejo mlajši častniki. Razen tega bi morebitna končna japonska zmaga prinesla bančnikom in industrijem silnih koristi in bi jim za dogledno dobo zavarovala še vplivnejši položaj v japonskem narodnem življenju.

POLOŽAJ ANGLOSAŠKIH DRŽAV IN SOVJETSKE RUSIJE

Japonska zmaga nad Kitajci bi gospodarsko najhuje škodovala Veliko Britanijo, posebno na področju mesta Šanghaja, kjer imajo Angleži velike interese.

Po višini na Kitajskem vložene kapitala sledijo Združene države Severne Amerike. Razen gospodarske škode bi

bil dokončno pokopan prestiž in vpliv anglosaških držav na Dalnjem vzhodu. Japonci bi postali, najmočnejša svetovna velesila.

Sovjetsko Rusijo bi japonska zmaga neposredno ogrožala, saj je znano, da se hočejo Japonci po zmagi nad Kitajci lotiti Rusije.

Japonci nameravajo iz Notranje in Zunanje Mongolije ter Mandžukua ustanoviti vazalno državo, pri čemer jih podpira mongolski princ Teh. Mongoli so dobri vojaški, razen tega pa mrzijo Kitajce, ki so jih zadnja desetletja odriivali z najboljših pašnikov. Samo japonska zmaga lahko ustavi nadaljnjo kitajsko kolonizacijo.

Rusov Mongoli sicer ne sovražijo, vendar pa jih večja japonska propaganda lahko dvigne proti njim, pri čemer bi izdatno sodelovali posebno mongolski svečeniki, ki se bojijo sovjetske brezbožne propagande in njene nevarnosti za budizem.

Če bi Japonci zagospodarili nad Zunanjo Mongolijo, bi bili Rusi v bogati vzhodni Sibiriji ogroženi, ker bi jim prišli za hrbet.

BERLIN—TOKIO—RIM

Ker Evropa danes ni složna, imajo Japonci veliko lažje delo, posebno še, odkar so z Nemčijo podpisali proti kominterni pogodbo, h kateri je prav za prav pristopila tudi Italija.

London, Pariz in Washington morajo s to pogodbo seveda računati.

Pariz in London bi proti Japoncem že nastopila, če ne bi s tem tvegala oslabilje svojih položajev v Evropi. Tudi Rusija mora čuvati svoje evropske meje. Os Berlin—Tokio že deluje. Nemčija se je odrekla svojim povlasticam v Šanghaju in morala podpirati japonsko ekspanzijo. Ravno tako tudi Italija, ki v svojem tisku niti najmanj ne graja japonskega napada na Kitajsko in ne nastopa proti oškodovanju italijanskih interesov na Kitajskem. Nemčija in Italija hočeta s tem slabiti položaj Velike Britanije, Francije in njenih prijateljev.

Rast japonske moči škoduje Veliki Britaniji in njenim zaveznikom, razen tega pa so Japonci najnevarnejši sovražniki Sovjetske Rusije, zato jih Berlin in Rim radi svojih zunanje-političnih ciljev podpirata.

Nemčija in Italija ne bi držale rok križem, če bi zapadne velesile ali Moskva prišle Kitajcem na pomoč, saj bi japonski poraz prinesel obenem tudi polom njune ekspanzijske politike.

MOSKVA IN NANKING

Rusko-kitajska nenapadna pogodba, ki velja do leta 1942, pomeni, da Rusija Kitajske noče prepustiti v

plen japonskemu imperializmu.

Ta pogodba pomeni rusko-kitajsko zvezo proti japonski ekspanziji, ki ogroža Kitajsko in Rusijo. Tokijski tisk trdi, da je ta zveza naperjena proti Japoncem, Nemčiji in Italiji pa te vesti podpirata in izražata Japoncem svojo naklonjenost.

Če bo Moskva podprla Kitajce, je treba pričakovati, da bosta Tokiu pomagla Rim in Berlin.

Nemčija bi morala v tem primeru nastopiti Rusijo, kar pa bi izzvalo splošen evropski spopad, ki bi se mu pridružile najbrž še Zedinjene države.

Mogoče, da je to res zelo črnogledano, vendar pa moramo s takim razvojem računati, če med Tokiom in Nankingom ne pride še enkrat do začasnega premirja. Mogoče je seveda, da se tok te dogodkov usmeri po drugi poti, kar pa je le teoretična možnost.

Japonci hočejo Kitajsko podvreči, zapadne velesile in Rusija pa radi svojih svetovnih interesov tega ne morejo dovoliti. Zato je pogodba med Moskvjo in Nankingom silne važnosti.

Mogoče je, da je bila že prej skienjena, da pa so jo šele v tem usodnem trenutku objavili.

Težko je verjeti, da bi Berlin in Rim pustila pri miru Rusijo, če bi se ta spustila v borbo z Japonci, prav tako pa tudi zapadne sile ne bi dovolile, da Berlin—Tokio—Rim zdrobijo Rusijo.

Še nekaj moramo upoštevati. London, Pariz in Washington veliko lažje zdržijo oboroževalno tekmo, ker so bogatejši kakor Tokio, Berlin in Rim. Res je, da so Japonci, Italijani in Nemci v vojaškem pogledu danes relativno močnejši kakor Združene države, Velika Britanija in Francija, kar pa ne bo dolgo držalo.

Nemčija, Italija in Japonska so države z dinamično zmanjšano politiko, hlepijo po novih deželah in hočejo odriniti z vodilnega mesta svoje tekmece, ki so z današnjim svetovnim stanjem zadovoljni in jih radi tega označujejo kot

predstavniške in tične zunanje politike.

Vodilni krogi statičnih držav se glede pravih ciljev Tokia, Berlina in Rima kljub njihovim mirojubnim izjavam ne varajo. Italijanska udeležba v španski državljanski vojni in s tem zmanjšani koraki kažejo, kako si Mussolini zanišlja mir v Sredozemlju. To bi moralo biti »Pax Romana«, ki je nekaj drugega kakor »Pax Britannica«! Radi tega britanski listi protestirajo. »Manchester Guardian« je imenoval Mussolinija celo »rojenega pustolovca«.

Nihče ne more točno vedeti, kdaj bo prišlo do spopada kot posledice japonsko-kitajskega spora. Nekateri menijo, da bo Rusija napadla Japonce, ko bodo ti že globoko na Kitajskem vsestransko zaposleni z vojno proti Kitajcem.

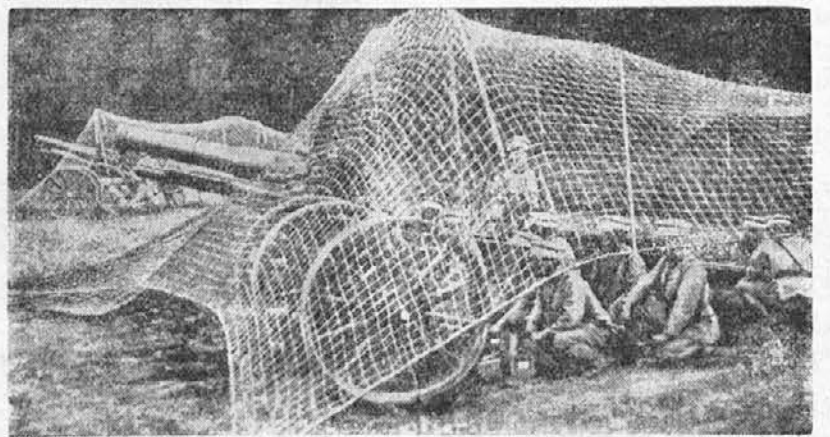
Ta domneva bi bila verjetna. Treba pa je tudi računati z nepredvidenim razvojem: japonsko-kitajski spopad se lahko razširi v splošnega tudi iz drugih razlogov, ne samo radi poročil, ki bi jo Rusija nudila Kitajcem.

Japonsko-kitajska vojna bi se omejila na tankajšnje ozemlje le, če se Tokio in Nanking sporazumeta. Bilo bi pa tudi to samo začasno premirje, saj so se Japonci trdno odločili, da bodo Kitajce podvržli svoji nadoblasti. Če pa borba na Dalnjem vzhodu ne bo ostala osamljena, preti spopad svetovnega obsega in značaja. S tem morajo računati tudi mali narodi, ker je danes mednarodna politika glede svojih posledic nedeljiva.

Nič posebnega.

Američan je pripovedoval o silni vročini v Ameriki. Pripovedoval je: »Pri nas je bilo tako vroče, da so se muham krila prismočila.«

»O, to še ni nič posebnega«, ga zavrne Irec. »Pri nas smo morali lansko poletje kokoši z ledom krmiti, da niso nesle kuhanih jajc.«

Maskiran top japonske vojske.

Sivka

»Vstani, Sivka, vstani!« ji je prigovarjal Bone, jo rešil jarma in pričel vzdigovati.

Sivka je s težavo odprla oči, proseče pogledala gospodarja, kakor bi mu hotela reči: pusti me, da v miru umrem, in zopet zanižala.

Bone je prestrašen stopical okoli in ni vedel, kaj bi počel. Njiva je napol zorana ležala na jesenskem solncu, ki se je oziralo z neba ter se polagoma nagibalo s poldneva proti goram. Žive duše ni bilo v bližini. Gozd je bil gluh.

»Vstani, Sivuška!... Vstani! Le poglej, Belčo se ti smeje... Vstani! Ne šali se, milka!... Le poglej, kako rahla je zemlja — orjimo, orjimo naprej!«

In Bone je prijel kravo in jo počasi dvigal... Uprla se je z nogami ob zemljo in zadnjič poskusila, da bi vstala — komaj ganila se je. In zopet je žalostno položila glavo na zemljo in še težje dihala.

Bone je sedel pred njo, vzel njeno glavo na kolena, jo gladil in poljuboval po čelu.

»Ne delaj tako, milka! Usmili se me! Čuj me! Samo ta njiva je še ostala! Doorjimo jo, potem bomo počivali... Do smrti te ne vprežem več. Tvoja mala Galica doraste in bo pomagala Belču. Ti pa boš ves dan ležala v hlevu in prežvekovala. Otroci ti bodo prinašali vode v celem škaflu, vsako jutro te bodo čolhali, krmili te bodo... Popraviš se, ozdraviš, kaj ne, milka? Takrat bosta Galica in Belčo orala, ti pa se boš pasla na ozarah, gledala boš in jima klicala: »Delajte, delajte!« in veselje boš imela z njima. Zvečer, ko izprežemo Galico, pa te bo lizala in klicala: »Dober večer, stara mati!... Vstani, milka!... Vstani! Pokoncu!«

Sivka pa se ni ganila, niti oči ni odprla, da bi pogledala... Tresla se je kakor v mrzlici.

Bone je vstal, odlomil košček kruha, ga posolil in ji ga pomolil pod nobec.

»Na, Slatuška! Pokušaj...!«

Sivka je odprla oči, milo pogledala gospodarja in zopet zanižala.

Bone je obupan vzdihnil. Pogledal je na rahlo njivo, pogledal na gozd, ki je molčal, pogledal Belčo, ki se je tiho pasel ob meji, pogledal solnce, ki se je že nagibalo in videl je, da je popolnoma sam v tej dolini, da ni od nikoder pomoči.

Obrnil se je zopet k bolni Sivki.

»Vstani, milka... vstani, medved je v gozdu, pride in te požre!« jo je strašil. Potem je vzel z voza staro raztrgano preprogo, si jo ogrnil, šel v gozd, pričel rjoveti kakor medved in po vseh štirih lezel proti ubogi kravi.

»Bav, bav!« se ji je bližal.

Odprla je oči. Gledala je v njenem izmučenem in žalostnem pogledu se je zasmil grozen strah. Žival je dvignila glavo in obupno zamukala, vstati pa ni mogla.

Bone je odyrgel preprogo, se obupno nagnil čez kravo, se prekrizal in zajokal.

Sivka je še zadnjič zamukala, grozno odprla oči in nehala dihati.

Zdravstvo

Pošta v službi protituberkulozne borbe.

Menda je ni države na svetu, ki bi ne imela opravka z jetiko. Bolezen se je v vseh zemeljskih predelih tako razširila, da so povsod potrebne širokopotezne akcije, da se ta morilka človeštva, če že ne zatve, pa vsaj omeji. V ta namen ustanovljene protituberkulozne lige zbirajo sredstva za pobijanje te bolezni. Iznajdljiva in v humanem pogledu visoko stoječa švedska država je odredila, da odhajajo odslej naprej vsi poštni uradi: »Protituberkulozni ligi vse one pristojbine, ki jih država prejme za brzojavne čestitke. Te zneske uporabljajo predvsem za podporo siromašnih otrok. Na ta način se stekajo v ta najnovejši podporni fond ogromni zneski, ki služijo ohranitvi narodovega zdravja.

Sestavina krvi se menja po bivalščini.

Ni še dolgo tega, ko je bila preiskava krvi omejena večji del samo na boč. V novejši dobi pa se preizkuša kri tudi pri zdravih ljudeh. Rezultati, ki so jih dosegli zdravniki, so tako pomembni in tako različni, da si jih v mnogih slučajih niti ne moremo še prav raztolmačiti. Kakor znano, krožijo krvne celice v krvni tekočini in to vedno v nekem gotovem številčnem razmerju. Pri obolenju se število teh celic spremeni. V sestavini krvi se dogajajo takšne izpremembe, da zdravniki že na osnovi teh sprememb in po številu krvnih teles lahko ugotovijo za zdravljenje bolnikov potrebno diaгноzo. Omembe vredna je ugotovitev, da je številčna vrednost posameznih krvnih teles podvržena tudi pri zdravem človeku nekakšnemu valovanju. Na podlagi dosedanjih preiskav krvi, ki so jih napravili v raznih krajih Nemčije, je razvidno, da sestavina krvi ni povsod enaka. Na ta način so ugotovili nemški zdravniki, da je število belih krvnih teles pri posameznikih v Frankfurtu znatno manjše nego kje drugje. V dobri polovici raziskanih slučajev je število belih krvnih teles znatno manjše in imajo mladane vsa večja mesta v rajhu neko slično sestavo. Mogoče je vse to v zvezi z okolnostjo, da so velika mesta že radi svoje goste naseljenosti mnogo bolj izpostavljena raznim infekcijam. Istotako igra pri sestavi krvi nedvomno zelo važno vlogo živčni sistem posameznikov, ki je v velikih mestih preje in mnogo bolj zrahljan kakor pri onih ljudeh, ki živijo na deželi.

Z denarjem moramo biti oprezní!

Zelo pogostokrat slišimo svarilo za opreznost ravnanje z denarjem, osobito z drobci in kovanci, ki romajo iz rok v roke. Nedvomno je možnost prenašanja raznih bacilov uprav pri denarju, na katerem se zbira vsa mogoča onesnaga. prepolna bolezenskih kalih vseh vrst največja. Običajno si zlasti blagajniki in vsi oni, ki imajo mnogo opravka z denarjem, po izvršenem številu umijejo roke. Po najnovejših dognanjih znanega Roberta Kochovega zavoda v Berlinu je ugotovljeno, da si s še tako temeljitim umivanjem ne moremo odstraniti prav vseh bacilov in da je nevarnost okuženja pri ravnanju s papirnatim denarjem znatno večja nego pri manipulaciji s kovanci. Pri papirnatih novčancih se bacili kaj radi dvignejo v zrak in ostanejo v mnogih slučajih med prsti, ki jih ljudje, ki denar preštevajo, takorekoč podzavestno slijejo z jezikom. Na kovancih naletimo le redko kedaj na bolezenske bacile v izdatnejši množini, ker jih običajno že kovina sama, zlasti srebro sproti uničuje. Narava sama pa je poleg tega poskrbela, da obvaruje kožo vsaj več ali manj pred eventualnim zastupljenjem in jo obdala z neko plastjo kisline, ki ima v sebi uničujočo moč za vse bacile, ki bi se slučajno znašli na njej.

Homeopatija.

Pred nekaj dnevi je zasedal v Berlinu XII. mednarodni kongres homeopatskih zdravnikov in to pod pokroviteljstvom državnega kancelarja. Homeopatija je širši plastem naroda najbolj znan način zdravljenja in to predvsem radi tega, ker so bolniki po tej metodi zdravljeni izključno s zdravilnimi zelišči. Eno izmed najglavnejših načel homeopatije je pravilo: slično zdravimo s sličnim, enako z enakim. Že nad 125 let se bojuje homeopatija za priznanje svoje zdravilne metode in ji kljub temu še danes očitajo

Mariborske in okoliške novice

Naši matičarji so marljivi in prizadevni

Glasbena matica se preseli v sedanje muzejske prostore?

Sinočnji XIX. redni letni občni zbor tuk. Glasbene matice je nudil navzočemu članstvu verno sliko pozitivnega in vsestransko živahnega udejstvovanja naše najvažnejše obmejne kulturne glasbene ustanove.

Kakor je bilo složno in z ogromno požrtvovalnostjo povezano nesebično delo celokupnega odbora v pretekli sezoni, takšen je bil tudi potek večerajšnjega občnega zbora, ki ga je otvoril in vodil agilni predsednik dr. Rudolf Ravnik. V jedrnatem obziru je društveni predsednik obšel vse delo pretekle poslovne dobe, ki zasluži podporo vse naše javnosti. Navzoči so na pieteten način počastili spomin umrlega, najplodovitejšega slovenskega skladatelja Emilia Adamiča, ki je bil z našo Glasbeno matico v najtesnejših stikih ter spomin očeta slovenskega petja Mateja Hubada, nadalje spomin umrlih članov učitelja Fabianija in vpok. šol. upravitelja g. Lukmana.

Sledila so poročila posameznih društvenih funkcionarjev in so poročali tajnik Bertonec Vlado, blagajnik Merčun Maks, gospodar Gračner D. Arhivar Rozman Marija, za koncertno poslovahnico in pevski odsek g. Arnuš Janko, za orkestralni odsek inž. Ranc Bogomir, za glasbeno šolo g. Bertonec Vlado, za šolski kuratorij dr. Ravnik. Iz vseh poročil je razvidno, da so bile vse društvene agende v najboljših rokah, saj tvorijo vsa skupaj harmonično celoto, ki ustvarja naši Glasbeni matici oni položaj in ugled, ki ga po svojem delu tudi zasluži. Kakor vedno, je Gl. matica tudi v preteklem letu posvečala največjo pozornost glasbeni šoli. Vsi odseki, tako pevski, orkestralni, koncertni ter glasbena šola, so delovali brezhibno. Negativna stran sodobnega glasbenega udejstvovanja leži edino v splošnem pojavu pomanjkanja odnosno izostanka pevskega naraščanja ter razcepljenosti, ki del pevec v manjše, ideološko in stanovsko ločene pevske zборе. Iz vidika statistike beleži Glasb. matica razveseljiv porast članstva, ki kaže danes 662 članov, od teh 5 častnih, 114 ustanovnih, 68 izvršujočih članov pevskega zbora, 35 izvršujočih članov

orkestra, 128 rednih članov (starši) ter 312 podpornih. Na snočnjem občnem zboru se je zlasti povdarjalo prizadevanje odbora, da se uvede v Mariboru abonma za določeno štev. lastnih in tujih koncertnih prireditev v režiji koncertnega biroja Glasbene matice. Sedanji prostori Glasbene matice postajajo pretesni in bi se to vprašanje v bližnji bodočnosti rešilo tako, da bi se Glasbena matica preselila v sedanje prostore mesnega muzeja. Blagajniški registri izkazujejo v splošnem obračunu Din 187.017,75 dohodkov, 185.072,85 Din izdatkov ter 1944 pribitka. Šolski obračun izkazuje Din 172.862,50 dohodkov ter 165.858,85 izdatkov. Notni material se je pomnožil za 20 zborov (vsak po 100 izvodov), tako da ima društvo danes 1.575 muzikalnih del ter društveno knjižnico s 43 strokovnimi knjigami. — Nemurni gosp. Janko Arnuš je orisal čelo koncertnega biroja iz katerega izhajajo, da se je Glasbena matica udeležila vseh pomembnejših glasbenih in drugih prireditev. Orkestralni odsek beleži 2 simfonična koncerta. Razveseljiv napredek zaznamuje Glasbena šola in je število njenih učencev naraslo na 242. Za šolski kuratorij je sledilo poročilo predsednika, nakar je v imenu nadzornega odbora poročal g. Novak Jakob s predlogom razrešnice, ki je bila soglasno sprejeta. Proračun za tekoče poslovno leto znaša 151.200 dohodkov ter 200.900 izdatkov in 183.700 izdatkov ter 183.700 izdatkov. Sledile so volitve, pri katerih je bil soglasno ponovno izvoljen dosedanj predsednik dr. Ravnik. V odbor prišlo: za pevski odsek Faganelli Anton, Bertonec Vlado, Rozman Marija ter dr. Crnek, za orkester inž. Ranc Bogomir, Strniša, Mirko, Gračner Drago, za starše Žužek, Merčun in Martinc, za namestnike pa Šilih, Mohorko in Cvetko. Preglednika računov Novak in Leskovšek, v šolski kuratorij je imenovan g. Skofič. Po živahni debati je ponovno izvoljen preds. zaključil lepo uspeli občni zbor naše pomembne glasbene kulturne institucije, ki ji tako v kulturnem, kakor tudi narodnem izživljanju našega obmejnega mesta pripada pomembno poslanstvo.

Ob slovesu prof. Mirka Seunika iz Maribora. Sinoči je priredil ISSK Maribor svojemu dolgoletnemu članu in odborniku g. prof. Mirku Seuniku, ki je bil na lastno prošnjo premeščen v Split, pri Tscheligiju poslovilni večer, ki je pričal, kako priljubljen je odhajajoči prof. Seunik v krogih naših sportnikov. Poslovilnega večera so se udeležili polnoštevilni člani upravnega odbora ter člani in članice teniškega odseka, katerega dolgoletni podnačelnik je bil prof. Seunik. V imenu ISSK Maribora se je najprej poslovil od prof. M. Seunika predsednik dr. F. Stamoč, ki je v vznesenih besedah orisal zasluge, ki si jih je prof. Seunik stekel za razvoj teniškega in tableteniškega sporta v Mariboru. Klubu je bil prof. Seunik skozi 11 let dragocena moč ter je bil baš prof. Seunik ona oseba, ki je omogočal, da se naša dijaška mladina lahko udejstvuje v sportnem življenju. Prof. Seunik pa se je tudi udeleževal kot aktivni igralec ter si v teku svojega plodonosnega dela priboril marsikatero zmago. V znak hvaležnosti je naposled predsednik dr. F. Stamoč

mazaštvo. Ta očitek ima svoj glavni vzrok v tem, ker se pečajo s homeopatijo tudi ljudje, ki nimajo za to potrebne in primerne izobrazbe in izrabljajo homeopatsko metodo zdravljenja v svoje lastne dobičkanosne namene. Krivda na dosedanjem zastoji homeopatske metode zdravljenja je bila tudi v enostranskem gledanju zdravniških krogov, ki temu načinu zdravljenja niso zaupali. Šele pred dobrimi 10 leti so se pričeli baviti s homeopatijo tudi zdravniki, predvsem pa kirurgi. Zadnji kongres, ki smo ga omenili v začetku našega današnjega sestavka, se je bavil predvsem z vprašanjem, ali naj se v bodočnosti vključi ta nova zdravstvena metoda v sistem nemškega zdravstva.

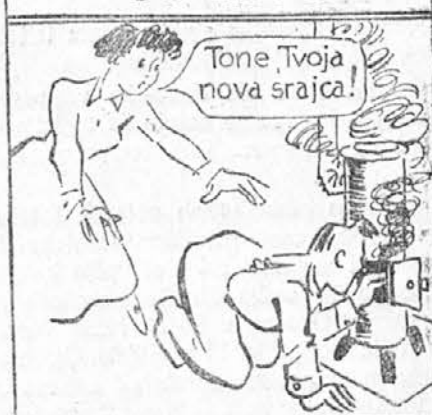
izročil odhajajočemu prof. M. Seniku krasno spominsko plaketo s podpismi vseh odbornikov ISSK Maribora. Za prisrčne poslovilne besede se je v daljšem govoru zahvalil prof. M. Seunik, ki je zagotavljal, da mu bo Maribor vedno v dobrem spominu ter se bo z veseljem spominjal na skupne borbe in procvit ISSK Maribora. Zatem so še spregovorili gg. ravnatelj Babič, inž. Baran, Saša Boršč, A. Gilly, ravnatelj Loos, J. Konič, T. Voglar in gđ. Aurelija Slavčeva, ki so se vsi s prisrčnimi besedami poslovili od svojega dobrega tovariša in odbornika ISSK Maribora. Odhajajočemu prof. M. Seniku želimo tudi mi na novem službenem mestu vse najbolje!

Iz carinske službe. Premeščen je carinik Metod Djordjevič iz Maribora na Rak.

Polovljena vožnja za proslavo 10-letnice Tujskoprometne zveze v Mariboru. Prometni minister je z rešitvijo 21545 od 22. septembra odobril 50% popust vsem udeležencem proslave desetletnega Zveznega delovanja in svečane otvoritve novih reprezentativnih poslovnih prostorov TPZ — Putnika na Trgu svobode, Grad. Popust velja za dopotovanje od 24. do 26. za povratek pa od 26. do 28. septembra. Udeleženci morajo na odhodni postaji kupiti celo vozno karto do Maribora in rumeno legitimacijo K—13 (Din 2), na kateri bo TPZ v Mariboru na proslavi, v zgornji kazniški dvorani (Narodno gledališče) potrdila udeležbo. Vozna karta v zvezi s to legitimacijo velja tudi za povratek. Pred povratkom pa se mora legitimacija predložiti v svrhu žigosanja. Še Putniku ali postaji blagajni v Mariboru.

Stanovanjski najemniki! Vsi na shod, ki se bo vršil dne 3. oktobra 1937 ob 10. uri pri Gambriau. Na dnevnem redu pečeča stanovanjska vprašanja. Pridite polnoštevilno!

Taki so moški

Modra teta pravi:
Ne, ne, tako milo
že imamo!

To je tisto dobro
**SCHICHTOVO
MILO JELEN**

Privatna risarska in slikarska šola. Vpisovanje do 1. oktobra. Akad. slikar, prof. Jirak, Atelje Gospojna 7/III.

Odbornikom Društva hišnih posestnikov za Maribor in okolico se upravitelstvo šole na Pobrežju zahvaljuje za darovanih Din 330 za revno deco pobrežke šole namesto venca na grob umrlega g. Lukmana Ivana.

Rdeči križ na Pobrežju ima vinsko trgovatev pri Renčlju v soboto dne 25. sept. ob 8. uri. Godba, ples in druge zabave. Vstopnine ni.

Odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka opozarja mestno prebivalstvo, da je zapovedana stalna pripravljenost proti zračnim napadom. Posebno opozarjamo na odredbe, ki veljajo za gašenje luči v slučaju nočnega napada, ki se jih mora držati prebivalstvo brez izjeme. Tovarne in obrate, posebno one, ki imajo sirene, opozarjamo, da imajo stalno službo, da bodo lahko na telef. sporočilo takoj dali s sireni odgovarjajoče znake. Kdor opazi prihod letal, naj javi po možnosti na tel. št. 2464 ali 2465 ali 2456.

Stolci v ložah dobijo naslonjala! Stara pritožba obiskovalcev gledališča je bila, da so stoli v ložah brez naslonjal. Temu bo zdaj odpomagano. Zato je posebno priporočljiv abonma v ložah, ker je tam pač le najbolj udobno.

Prva Slomškova nagrada. Kakor znano je mariborski mestni svet svojčas sprejel misel posebne Slomškove nagrade za znanstvena in literarna dela v Mariboru. Ob 75 letnici Slomškove smrti dne 24. t. m. bo ob 18. uri v mestni posvetovalnici na slovesen način prvič izročena Slomškova nagrada. Prejme jo predsednik tuk. Zgodovinskega in Mu-

zejskega društva dr. Fran Kovačič v priznanje njegovih zaslug, ki jih v smislu sklepa zalepnega »ora in a kot prvi organizator znanstvenega dela v Mariboru, kot nestor obmejnih zgodovinarjev in Slomšekov biograf.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Albanczeva in Königova lekarna.

Vreme. V smislu dunajske vremenske napovedi bo vreme ostalo še nadalje oblačno in deževno. Tudi temperatura bo zopet padla.

Sumljivo žensko so ustavili tezenski orožniki na cesti pri Zgor. Dupleku. Pri preiskavi so našli pri njej večje količino saharina in večje število kreslinih kamenčkov. Gre za neko 54 letno Veroniko K. iz Pobrežja, ki je dejala, da je saharin in kamenčke dobila od nekega neznanega tihotapca v svrhu razpečevanja. Orožniki so vtihotapljeno blago zaplenili. Veronika pa se bo morala zagovarjati.

Dvonožne lisice so se splazile v kurinik mesarja in posestnika Josipa Kirbiša v Slivnici ter odnesle 5 plemenskih kokoši v vrednosti okoli 200 dinarjev.

Šah! Sinoči se je vršil v kavarni »Central« brzoturnir, ki ga je priredil Mariborski šahovski klub v svrhu treninga mariborskih šahistov za šahovski turnir Zveze slovenskih šahovskih klubov, ki bo v nedeljo, dne 26. t. m. v Trbovljah. Rezultati brzoturnirja so bili: 1. dr. Gabrovšek 11 točk, 2. inž. Prek 10 in pol, 3. Šavli 10, 4. Mešiček 9 in pol, 5. in 6. Bien in Krulc, 7. in 8. Jaut in Kukovec, 9. Strniša 5 in pol, 10. in 11. Stojšek in Ostapovič po 5 točk, 12. Krajnc 4, 13. prof. Sila 3, 14. Lukeš 1 in pol točke. Turnirski vodja je bil dr. Lippai, ki je po končanem turnirju izročil prvim sedmim šahistom praktične nagrade, darila mariborskih tvrdk.

Tragična smrt pod vozom. Ko sta posestnik in gostilničar Antom Čelofiga iz Devine pri Slov. Bistrici s svojim sinom Srečkom vozila iz veleniškega gozda drva, se je radi slabe ceste voz prevrgel in so drva, s katerimi je bil voz naložen, pokopala pod seboj starega Čelofiga. Ker ni bil sin v stanju, da bi očeta izvlekel izpod voza, je tekel domov po pomoč. Ko so po dveh urah Čelofigo osvobodili je bil že mrtev. Zdravnik, ki je prišel na kraj tragične nesreče, je ugotovil, da je Čelofiga umrl na posledicah zadušitja, ker je pokojni padel na obraz in ga je teža voza potisnila k tlom.

Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva poslednjič vse imetnike orožnih listkov, da vplačajo banovinsko takso za orožne liste. Proti strankam, ki ne bodo kljub temu pozivu plačali takse do konca septembra, se bo uvedlo kazensko postopanje po določilih pravilnika o banovinskem proračunu.

Mariborsko gledališče si je nabavilo krožni horizont. Radi tega bodo v bodoče tudi prizori v prirodi, ki so do zdaj glede opreme ponovno zaostajali za prizori v sobah, izgledali vsebolj naravni in slikoviti. Gledališče stori vse, kar more, da se izpopolni, pa bi se razmahnilo še bolj, če bi mu občinstvo pri tem pomagalo z obilnejšim obiskom. Zdaj je najbolj ugodna in poceni prilika: abonirajte se!

Studenške občinske zadeve

V torek se je ob polnoštevni udeležbi odbornikov vršila redna seja obč. odbora, ki je uvodoma bila posvečena spomenu umrlega prezidenta Masaryka. Odbornik g. Vranc je orisal velikega pokojnika kot borca za mir, svobodo in demokracijo. Na poziv župana g. Kaloha so obč. odborniki zaklicali stvaritelju bratske Češke »Slava!« — Nato je župan poročal, da je finančno ministrstvo rešilo pritožbe Društva hišnih posestnikov proti proračunu tako, da je občina prejela popolno zadoščenje ter so bile trditve »davkoplačevalcev« temeljito ovržene. — Dr. Krekovo cesto pri koroskem kolodvoru, ki se je v zadnjih letih docela zanemarjala, je prevzela banovina s sreskim cestnim odborom. Občina Studenci prispeva le za prvo popravilo 70 kubn gramoza. — G. Scherbaum Gustav je od svojega zemljišča na Poljanah odstopil občini 60x40 m veliko igrališče kot otroško igrališče. — Obč. javna teltnica in električna vodovodna palka se postavi pri »Beli zastavi«, ker sreski cestni odbor ne dopušča poselitve pri Kranerju, češ, da se ovira promet. G. Pregl je poročal za gosp. odsek, ki je poskrbel, da dobijo letos občinske zgradbe nove strehe, prih. leto pa se izvrši generalno popravilo fasad in notranjščine. Sanitetni odsek bo v kratkem napravil »racijo« po lokalih in privatnih hišah zaradi snage in reda, ker so došle nekatere pritožbe. Predsednik Brenčič je o fin. stanju. Cestni odsek je s poročilom preds. Omuleca dokazal, da se trudi za čim boljše ureditev cest. Žal so morali delavcem v gradmoznici delo odpovedati, ker ni dovolj denarnih sredstev. Elektrifikacijski odsek (preds. Spaner) je izdelal načrt za podaljšanje elektr. omrežja in se bodo izvršila dela v znesku 16.000 Din še v letošnji jeseni.

Za učitje dece se je osnoval nov odsek s člani odb. Kacem, Habjaničem in Vrancem. — Obravnavalo se je v daljši debati izvajanje zakona o obvezni telesni vzgoji v tuk. občini, kjer se je zdravniškemu pregledu odzvalo 160 mladeničev. Sresko načelstvo je imenovalo za vadiatelje šol, uprav. Kontlerja in prof. Kavčiča. — Televadnje ure morajo plačati v smislu zakona občina. Prostor da na razpolago Sokolsko društvo, ki dobi zato subvencijo.

Sportna gibanja

Poverjenišvo SOLNP-a v Mariboru (službeno. Tekme v nedeljo, 26. t. m., sodijo sledeči sodniki: Drava-Ptuj gosp. Turk (g. Nemec Ludvik), Lendava-Slavi-ja g. Konič (sporazum), Železničar-Maribor (jun.) g. Nemec Franc (sporazum). — Poverjenik.

Plujske novice

Tudi naše mesto se je oddolžilo na dostojen način spomnu blagopokojnega prvega predsednika čekoslovaške republike dr. Tomaža G. Masaryka. Spominsko svečanost je priredilo Sokolsko društvo v Ptujju v zvezi z Jugoslov.-Češko ligo v

Zadnje telefonične vesti

Mussolinijev obisk v znamenju bleska in varnostnik pripravi

BERLIN, 23. septembra. Za sprejem B. Mussolinija so se končale priprave, ki po blesku in barvni slikovitosti prekašajo vse dosedanje izkaze dekoracijske umetnosti nove Nemčije. Osem tednov so delali v delavnicah državnega gledališča pod umetniškim vodstvom arhitekta von Arenta dekoracijske predmete za glavne ceste in trge v Berlinu, ki bodo izredno praznično razsvetljeni. Prvokrat so se oskrbele trajne dekoracije, ki se bodo lahko uporabile tudi za druge svečane prilike. Gre za 12 metrov visoke stebre v dorskem slogu, ki pridejo na področje »Unter den Linden« in ki bodo imeli znamenja tretjega rajha. Na Wilhelmplatz-

zu je postavljen 50meterski stolp z zastavami fašistične Italije in narodno socialistične Nemčije v dolžini 45 metrov. Stroški znašajo več milijonov mark. Propagandni minister dr. Göbbels je naslovil na prebivalstvo posebno proklamacijo, v kateri opozarja na ogromni pomen tega poseta. Tudi so se izvršili obsežni varnostni ukrepi. Mussolini prispe v Monakovo v posebnem vlaknu. Takoj po prihodu bo ves promet stal celo uro. Hitler ga bo čakal v monakovski »Rjavi hiški«. Uro pred prihodom bodo vse trgovine zaprte. Slični ukrepi se nanašajo tudi na Berlin.

Ptujju. Zbrano občinstvo v nabito polni dvorani Mladike je najprej prisrčno pozdravil dr. Salamaun. G. Sevnik Srdan nam je pokojnega velikana pokazal predvsem kot človeka in filozofa. Masaryk je bil borec za resnico in pravico, tolerant in nesebičen, prožet nacionalnega duha in socialnega čuta. S pesmijo »Teče voda, teče«, ki je bila tako ljuba Masaryku, je bila lepa spominska svečanost za velikim pokojnikom končana.

V zvezi z notico o nerazsvetljenem magistratu nam sporočajo, da ni bila občina niti službeno niti privatno obveščena o bakladi.

Razne vesti

11.175 dijakov in dijakinj se je letos vpisalo na vse gimnazije v dravski banovini. V vseh prvih razredih se je vpisalo 2437 dijakov in dijakinj in znaša letošnji prirastek 639 učencev in učenk, napram 574 v preteklem šolskem letu. — Lani je bilo na vseh gimnazijah v Sloveniji vpisanih 10.536, predlanskem pa 9.962

Zanimivo je, da je število dijaštva na ljubljanskih gimnazijah padlo, dočim se je število v Mariboru zvišalo.

Razvije četniškega prapora v Ljubljani. Pododbor Udruženja četnikov v Ljubljani bo v soglasju z glavnim odborom udruženja četnikov v Beogradu razvil dne 3. oktobra t. l. v Ljubljani svoj prvi prapor v dravski banovini. Svečanost se bo izvršila pred spomenikom kralja Petra I. Osvoboditelja na Mestnem trgu in s pričetkom ob pol 1. dopoldne. Slavnosti bo povzdignil s svojo navzočnostjo junaški četniški vojvoda Kosta Pečanac. Ob tej priliki tudi slovesna zaprisega celokupnega članstva na novi četniški prapor. Četniki se bodo tega slavlja udeležili v kroju. Udeleženci lahko uporabijo nedeljsko povračilo vozovnic, ki jo naj zahtevajo pri odhodni postaji, da jim služi tudi za povratek. Udeleženci naj se prijavijo na naslov Udruženje četnikov, pododbor Ljubljana, Prečna ulica 6.

Spomnite se CMD!

Razno	Sobo odda	Pouk
ŽE VESTE? Odslej dobite prvovrstno pecivo in kruh iz renomirane Rakuševke (Robausove) pekarnice, tudi v trgovini Gert, Gosposka ul. 13. 5008	OPREMLJENO SOBO oddam, Strossmayerjeva 28-II, vrata 9. Ogled dnevno med 13. in 14. ter med 18. in 19. uro. 5285	ENGLISH LESSONS od 1. oktobra Miss Oxley, Krekova 18/II. 4679
HOTEL »ZAMORC« soboto in nedeljo jeterne in krvave klobase. Toči se dolenski cviček. 5305	STANOVANJE Visokoprtilično STANOVANJE zaključeno, tri sobe, soba za služkinjo in pritlikline, oddam s 1. novembrom v najem. — Vprašati Prešernova ul. 18, vrata 6. 5301	Službo dobi KROJAŠKE POMOČNIKE sprejme salon Aleksandrova 43-I lastniki stroja imajo prednost. 5300
VINSKEGA MOŠTA črez ulico Din 1.— pri litru cenejšje. Restavracija »Novi svet«, Maribor. 5306	Prodaj Štirisedežni LUKSUZNI AVTO »OPEL« 6 cilindrski, popolnoma nov, naprodaj. Hotel »Mariborski dvor«. 5295	Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Crep blago za otroške oblekce

dokler traja zaloga **Din 6—** meter pri

TRPINU

Vetrinjska ulica 15, Maribor 5303

Skrivnosti

28

»Odhajate?« je vprašala žalostno Blanka.

»Moram oditi, ker vam ne smem ničesar povedati,« je dejal Leon.

»Čudno,« je odgovorila Blanka, »imela sem vas za odkritega človeka, zanimali ste me, in sedaj...«

Leon je ponosno dvignil glavo.

»Tudi sedaj morate verjeti, Blanka, da sem odkrit in pošten človek. Šele eno uro je tega, kar sem se seznanil z vami, pa že poznam vaše dobro, plemenito srce in želim, da mi ohranite v njem lep spomin. Kdo ve? — morda se bomo zopet videli in upam, da se tedaj ne boste branili podati mi roko, kakor mi jo prijateljsko podajate sedaj!«

Blanka je bila bolj žalostna in razbur-

jena nego je hotela pokazati, ko je podala mladeniču roko.

»Na svidenje tedaj, Blanka!« je rekel Leon, stiskaje malo blede ročico, ki se mu je vdala.

»Z Bogom! Z Bogom!« je zašepetala Blanka zamišljena in žalostna, ko je videla, da odhaja.

In ko je izginil se je s solznimi očmi obrnila k Everardu.

»Oče,« je rekla, »kako dober je tagospod in vi ste tako trdo ravnali z njim!«

Everard je objel hčer in ji z nasmehom odgovoril:

Naj ti ne priraste preveč k srčecu, Blanka, on je namreč že zaročen!

»Tako?« je odgovorila Blanka navidez malomarno, v duši pa ji je bilo drugače.

Drugi del.

I. Trpeča duša.

Ko je gospod Morton odpoštoval, ni ostala skrivnostna in mračna londonska hiša prazna. Gospa Kuran je zapustila svoje letovišče na deželi, kjer je tiho ži-

vela in se nastanila v živahnem Londonu, da bi potrpežljivejša čakala na povratek svojega oskrbnika.

Ko je videla, da ji gospod Morton ne piše, da je minilo že mnogo dni in da ves ta čas ni dobila glasu od njega, je njen nemir raste od ure do ure, od minute do minute. Imela je samo eno misel, samo eno željo... ter je sklenila, da pojde sama v Pariz po poročila, ki jih je pričakovala.

Zgoditi se mu je morala nesreča. Morda je vse preprečil nenaden strašen slučaj; morda so njeni papirji, ki jih je imel Morton, prišli v tuje, nepoklicane roke.

Pri tej misli se je zdrznila in sklenila, da takoj odpošuje.

Dva dni pozneje je prispela v Pariz in se nastanila v hotelu Luvru.

Mesta ni poznala in tudi stanovanje gosпода Mortona ji ni bilo znano, a pismo, ki ga je Morton imel, je bilo naslovljeno na bankirja Hotingerja. Pri tem bankirju je lahko vprašala po Mortonu. Nekaj ur po njenem prihodu se je njena

kočija ustavila pred banko.

Ko je prišla, ni bilo gosпода Hotingerja v uradu. Komaj pa je povedala svoje ime, so jo takoj vodili k enemu prvih uradnikov podjetja, ki jo je uslužno sprejel.

Gospa Kuran je bila zelo razburjena; prišel je trenutek, ko je morala zvedeti resnico, ki se je iz tako bala. Vendar se je premagala in skušala govoriti mirno.

»Gospod,« je rekla z navideznim nasmehom, »pred nekaj dnevi sem poslala v Pariz človeka z zelo važnim naročilom, ki sem mu tudi izročila pismo z neomejenim kreditom v vaši banki.«

»O katerem človeku govorite, milostna gospa?«

»O gospodu Mortonu.«

Uradnik se je priklonil.

»Res,« je odgovoril smehljaje, »tega imena se spominjam.«

»Ali ste videli tega gospoda?«

(Dalje.)